

Rambeskrivning

Auktoriserad Bergsprängare

BEF

Innehållsförteckning

Varför Auktoriserad Bergsprängare genomförs	4
Bakgrund	4
Syfte	4
Innebörd	4
Vilka som omfattas av Auktoriserad Bergsprängare	4
Utbildning	5
Upplägg	5
Innehåll	5
Prov	5
Dokumentation av utbildning	5
Krav som ställs på Auktoriserad Bergsprängare	6
När blir företaget Auktoriserad Bergsprängare?	6
Allmänna villkor	6
Dokumentation	6
Giltighet	7
Implementering och uppföljning i företagen	8
Implementering av Auktoriserad Bergsprängare	8
Uppföljning av Auktoriserad Bergsprängare	8
Revision	9
Återtagande av Auktoriserad Bergsprängare	9
Sekretess	9
Företagets ansvar	10
BEFs ansvar	10
Ekonomi och kostnader	11
Bilaga 1	12
Medlemskriterier	12
Allmänt	12
Etiska regler	12
Policys	13
Kvalitetspolicy	13
Miljöpolicy	13
Arbetsmiljöpolicy	13
Bilaga 2	14

BEF.....	14
Roland Netterlind	14
Therese Storm.....	14
Externa föreläsare.....	14
Stig Adolfsson	14
Michael Hermansson	15
Revisor	15
Ingvar Bergh.....	15
Bilaga 3	16
Övergripande Kursplan	16
Bilaga 4	18
Provfrågor.....	18
Arbetsmiljöfrågor	19

Varför Auktoriserad Bergsprängare genomförs

Bakgrund

Bergsprängning skiljer sig markant från resterande utföranden inom bygg och anläggningsbranschen. Den är och kan vara extremt farlig, om den utförs av okunniga och oseriösa personer. Trots att sprängindustrin är extremt farlig så finns det dock tyvärr än idag många som tummar på reglerna och säkerheten. Detta dels på grund av okunnighet och nonchalans från entreprenörernas sida, men även på grund av att många beställare inte alltid har den kunskapen som krävs för att man ska kunna skilja på rätt och fel inom bergsprängning, något som en del oseriösa företagare utnyttjar för att spara in pengar på bekostnaden av säkerheten och kvalitén. Många beställare är också otroligt prisfixerade till bekostnad på säkerhet och kvalitet vilket pressar företagen till felaktiga beslut.

Syfte

Syftet med Auktoriserad Bergsprängare är att garantera beställaren företag med den kunskap som krävs för att utföra bergsprängningar enligt svensk lag. Företagen skall minimera riskmoment och samtidigt leverera en hög kvalitet. Det primära syftet är att beställaren i praktiken inte ska behöva ha någon egentlig bergkunskap om han anlitar en Auktoriserad Bergsprängare, men ändå känna sig trygg med att jobbet utförs säkert och professionellt. Auktorisationen är en kvalitetsstämpel på att företaget och dess personal har den kompetens som krävs. Beställaren skall finna ett mervärde i att anlita en Auktoriserad Bergsprängare vilket medverkar till ett mer funktionsinriktat synsätt på branschens produkter och tjänster så att man på så vis kan frångå den prisfixering som råder idag.

Innebörd

Auktorisationen sker på företagsnivå. För att auktorisationen ska gälla ska all personal som berörs av huvudprocessen bergsprängning, inklusive sådan personal som är kontinuerligt inhyrd längre än en månad, genomgått relevanta delar av utbildningen som BEF- Bergsprängnings Entreprenörernas Förening ansvarar för. Ett Auktoriserad Bergsprängare företag uppfyller de krav och kriterier som BEF fastställt. De arbetsrutiner som krävs för Auktoriserad Bergsprängare har implementerats i företagen och sedan följts upp. Företagen genomgår sedan återkommande en revision där en oberoende extern revisor kontrollerar att företagen lever upp till de krav som Auktoriserad Bergsprängare innebär. Vid brister rättas dessa till. Vid grövre fel kan auktoriseringen återtas. Därmed har garanti för auktoriseringen fastställts.

Vilka som omfattas av Auktoriserad Bergsprängare

För auktorisationen krävs att företaget är anslutet till BEF – Bergsprängnings Entreprenörernas Förening samt att det uppfyller BEFs olika medlemskriterier, se bilaga 1. Alla BEF-företag har erbjudits att auktoriseras. Målsättningen är att alla BEF-företag kommer att auktorisera sig. Företag som ej än är medlemmar i BEF kan ansöka om medlemskap. Företag inom BEF som ännu inte blivit auktoriserade eller av olika skäl ej önskar bli auktoriserade kan inte betraktas som oseriösa då BEFs medlemskriterier finns som grundsten. Skillnaden är främst beställarens trygghet att efterlevnaden kontrolleras både av BEF och en extern revisor. (Se bilaga 2)

Utbildning

Upplägg

Utbildningen består av två kursdagar som BEF ansvarar för.

All personal som direkt eller indirekt berörs av huvudprocessen bergsprängning inklusive inhyrd personal genomför en dag med åtta timmars utbildning. Utbildningen består av föreläsningar, övningar samt prov på viktiga delar. Allt utbildningsmaterial samt provsvaren finns dokumenterat hos BEF. För provfrågor se bilaga 4.

Företagsledningen, arbetsledning och berörd administrativ personal genomgår även en utbildningsdag på sex timmar. Utbildningen består av föreläsningar, diskussioner och övningar. Allt utbildningsmaterial finns dokumenterat hos BEF.

Innehåll

Tyngdpunkten i auktoriseringen ligger inte i den tekniska utbildningen utan i den systematiska utbildningen. Den tekniska utbildningen erhålls i och med att man för arbetsmomentet har enligt branschen nödvändiga utbildningar såsom sprängkort/borrkort/ADR-kort. Det är ett krav att företagen som är auktoriserade innehar samtliga nödvändiga tillstånd.

Varje företag genomgår en utbildning som består av repetition och fördjupning av sin grundläggande utbildningsbas där man fokuserar på säkerhet och riskfyllda moment, svenska lagar och föreskrifter, arbetsmiljö, KMA-system, branschrelaterade områden som ADR körning, förvaring av sprängämnen och andra AFS-restriktioner. För detaljerad utbildningsplan se bilaga 3.

Ansvarig för utbildningen är BEF. Externa föreläsare (Se bilaga 2) ansvarar för sina egna delar.

Prov

För att kontrollera att deltagarna förstått informationen så genomförs två stycken prov. Ett på arbetsmiljö och systematiskt arbetsmiljöarbete samt ett på transport, förvaring och sprängning i tätort. Proven består av cirka fem frågor som ska besvaras i par. Proven är uppbyggda för att skapa diskussion samt att man ska lära sig hitta i föreskrifter och lagar. Efter provtidens slut går svaren igenom och alla deltagare skall envar kunna svara på frågorna vid begäran. Ansvarig föreläsare kontrollerar att alla är delaktiga samt är även den som godkänner om deltagarna klarat provet. Samtliga genomförda prov arkiveras hos BEF. För provfrågor se bilaga 4.

Dokumentation av utbildning

Alla deltagare skriver upp sig på en närvarolista. De deltagare som inte kan närvara, ska vid ett annat tillfälle gå kursen. Vilka dessa är dokumenteras av BEF, de kommer sedan bli kontaktade när ett lämpligt kurstillfälle finns.

Personal som genomgått utbildning kommer att erhålla ett personligt utbildningsbevis registrerat på det företag personalen jobbar på. Detta underlättar bland annat då personal byter till ett annat redan auktoriserat företag som då inte behöver sända den nya medarbetaren på Auktoriserad Bergsprängareutbildning. Det enda som behövs göras är att den anställdas a-kort behövs skickas in till BEF. BEF trycker då upp ett nytt a-kort med det nya företagsnamnet som den vederbörande är anställd hos. Nyanställd personal som inte har ett utbildningsbevis skall anmälas till BEF efter provanställningen så att de kan genomgå sin utbildning så fort som möjligt. Personal som hyrs in kontinuerligt och längre tid än en månad skall även de genomgå auktorisationen. Det är företagets ansvar att till BEF anmäla när ny personal rekryterats eller personal hyrs in.

Krav som ställs på Auktoriserad Bergsprängare

När blir företaget Auktoriserad Bergsprängare?

Auktorisationen sker på företagsnivå. För att auktorisationen ska gälla ska all personal, inklusive sådan personal som är inhyrd längre än en månad, genomgått relevanta delar av utbildningen som BEF- Bergsprängnings Entreprenörernas Förening ansvarar för. Det som utmärker BEFs auktorisationssystem är att det är kompetensen hos alla medarbetare som utgör grunden för företagets auktorisation. Efter utbildningen kontaktar BEFs personal företaget för att vid behov hjälpa till med implementeringen av rutiner samt kontrollerar att företaget arbetar enligt genomgångna rutiner. (Se implementering och uppföljning på nästa sida). Då detta bedöms fungera tillfredsställande erhåller företaget sitt Auktoriseringsintyg. Auktorisationen utfärdas av BEF. Det är BEF som bedömer i dialog med företaget när de är redo att auktorisera sig. Ett auktoriserat företag äger rätt att mot marknaden profilera och marknadsföra sig som Auktoriserad Bergsprängare. Den externa revisorn kontrollerar sedan att företaget lever upp till auktorisationen. (se avsnittet om revision)

Allmänna villkor

Det auktoriserade företaget skall

- Genomgått utbildningen för Auktoriserad Bergsprängare.
- Följa de lagar och regler som gäller för att driva företag såsom exempelvis skattelagsstiftning, kollektivavtal.
- Följa de lagar och regler som gäller för sprängning samt i övrigt uppfylla de krav som ställs på en Auktoriserad Bergsprängare.
- Följa BEF etiska regler som förutom ovan inkluderar mervärde och kundbemötande
- Följa BEFs policys inom kvalitet, miljö, arbetsmiljö eller i företag upprätta egna policys som följer BEFs riktlinjer.
- Uppfylla BEFs medlemskriterier.
- All personal skall ha behörig utbildning för sin arbetsuppgift så som sprängkort/borrkort/ADR-kort
- Dokumentera sitt arbete på ett strukturerat sätt.
- Medverka till att revision kan utföras effektivt och utan hindrande avbrott.
- Upprätthålla de utbildningskrav som är fastställda.
- Erlägga de avgifter som auktorisationen innebär.
- Följa ARN – allmänna reklamationsnämndens utslag.
- Företaget skall i sin verksamhet följa de krav som återfinns i företagets KMA-pärm.

Dokumentation

Företaget skall systematiskt dokumentera sitt arbete. De får dock själva välja om de ska integrera det med sitt vanliga system eller upprätta en speciell pärm eller liknande för detta arbete. Huvudsaken är att företaget har sådan struktur så de enkelt kan ta fram behövligt material vid revision. Företaget kommer att tilldelas en speciell pärm för Auktoriserad Bergsprängare som de är skyldiga att upprätthålla med sådan information som BEF kräver. Av denna skall framgå hur företaget arbetar med de ställda krav som auktoriseringen innebär. I pärmen skall rambeskrivningen för Auktoriserad Bergsprängare finnas, företagets policys, företagets auktorisationsbevis, personalens auktorisationsbevis, tillkommande utbildningar, revisionsprotokoll och eventuella anmärkningar. Pärmen skall hållas uppdaterad och arkiveras på tillfredsställande sätt, så att revision kan ske utan dröjsmål.

Giltighet

Auktorisationen gäller tillsvidare under förutsättning att företaget uppfyller de av BEF fastställda villkoren för auktorisationen. Auktorisationen gäller endast det företag som genomgått utbildning och erhållit diplom och som genom revision bevisat att de fullföljer villkoren. Vid grövre fel och brister kan auktoriseringen återtas och företaget äger då ej längre rätt till att profilera sig som Auktoriserad Bergsprängare.

Implementering och uppföljning i företagen

Implementering av Auktoriserad Bergsprängare

Efter genomförd utbildning skall företagen implementera de krav och arbetsrutiner som Auktoriserad Bergsprängare kräver. Det är företagets ansvar att systematisera sitt arbete och införa de rutiner som krävs för Auktoriserad Bergsprängare. Det är även företagets skyldighet att se till att kraven och rutinerna efterlevs.

Efter genomförd utbildning kommer företaget få behövligt material för att självständigt kunna kontrollera om kraven för Auktoriserad Bergsprängare uppfylls. Företaget genomgår en egenkontroll och får samtidigt ta del av BEFs förslag på rutiner för att kunna leva upp till auktoriseringen. Utifrån detta får företaget sedan bedöma om de klarar av att genomföra systematiseringen själva eller tror sig behöva ytterligare stöd från BEF. BEFs ansvar är att finnas där som stödresurs. Företaget skall kunna rådfråga BEF hur man skall genomföra systematiseringen samt få hjälp med hur auktorisationspärmen skall användas. Behövs ytterligare stöd så förs en dialog mellan BEF och företaget. BEF skall vid behov besöka företaget som eftersökt hjälp med systematiseringsarbetet och upprättandet av rutiner.

BEF skall även tillhandahålla checklistor samt stödbblanketter som företagen kan använda sig av för att uppfylla kraven för Auktoriserad Bergsprängare.

Uppföljning av Auktoriserad Bergsprängare

BEF kommer följa upp hur företagen har lyckats med implementeringen av Auktoriserad Bergsprängare. Vid behov kommer BEF besöka de företag som anses nödvändigt. Detta för att stöd skall kunna sättas in i tid innan revisionen sker för det företag som kräver det.

Revision

Revision genomförs av BEF utsedd oberoende extern revisor, se bilaga 2. Den externa revisorn kontrollerar att företaget lever upp till auktorisationen. Revisorn har i dialog med BEF fastställt de kriterier som skall granskas. Revision av ett företag meddelas 14 dagar i förväg. Företaget är då skyldigt att underlätta för genomförandet av revisionen genom att ha auktorisationspärmen tillgänglig och uppdaterad samt att se till att revision som utförs på arbetsplats kan genomföras utan dröjsmål. Revisorn har rätt att ta del av det material som krävs för att kunna genomföra revisionen såsom dokumentation om företagets verksamhet och miljö- och kvalitetsarbete. Revision av ett företag genomförs regelbundet för att garantera att företaget uppfyller kraven för Auktoriserad Bergsprängare. Revisorn rapporterar sedan till BEFs tjänstemän. Det är endast de som får insyn i företaget.

Efter genomförd revision meddelas företaget revisionens beslut. Finns det brister som måste åtgärdas skall detta genomföras 30 dagar efter att företaget mottagit revisionsbeslutet. Företaget kan ansöka om skriftlig dispens, men det erfordras ett giltigt skäl för att dispensen ska godkännas. En ny revision kommer i detta fall genomföras. Åtgärdas inte bristerna inom angiven tid på revisionsbeslutet kan återtagande av auktorisationen ske och företaget mister då sin rätt att profilera sig som Auktoriserad Bergsprängare. Vid grövre avträdelser från kraven på Auktoriserad Bergsprängare kan återtagande ske omedelbart. Företaget måste då på nytt ansöka om auktorisation och genomgå utbildning.

BEF kontrollerar kontinuerligt att företagen uppfyller kraven gällande lagar och förordningar angående skattelagsstiftning, kollektivavtal osv.

Återtagande av Auktoriserad Bergsprängare

Om revisionen bevisat att företaget inte följer de krav och riktlinjer som Auktoriserad Bergsprängare kräver kan auktorisationen återtas. Se avsnittet om Revision.

Förlust av auktorisationen sker även om företaget träder ur BEF. Företaget kan även skriftligen begära utträdelset ur Auktoriserad Bergsprängare. Auktorisationsbeviset skall medfölja i en sådan begäran.

Företaget får då ett skriftligt beslut som meddelar att företaget förlorat sin auktorisation. Företaget har då 30 dagar på sig att skriftligt överklaga beslutet. Sker ingen överklagan förlorar företaget rätten till att profilera sig som Auktoriserad Bergsprängare. Om överklagan sker så behandlas den av BEF styrelse som då fattar beslut i ärendet. Auktorisationsbeviset skall omedelbart återsändas till BEF. Om företaget bryter mot dessa regler och fortsätter att profilera sig som Auktoriserad Bergsprängare uteslutes företaget ur BEF samt rättsliga åtgärder kommer vidtas.

Sekretess

Det är endast den oberoende externa revisorn samt BEFs tjänstemän som får insyn i företaget. Ett råd ihopsatt av BEF med oberoende medlemmar representerade ifrån olika delar av branschen så som Trafikverket, Arbetsmiljöverket och Sveriges bergsprängarutbildare kommer användas som jury i de fall då ett företag gjort sådana väsentliga avsteg från Auktoriserad Bergsprängare att de riskerar att uteslutas samt vid överklagan av beslut.

Företagets ansvar

Efter genomförd utbildning skall företagen implementera de krav och arbetsrutiner som Auktoriserad Bergsprängare kräver. Det är företagets ansvar att systematisera sitt arbete och införa de rutiner som krävs för Auktoriserad Bergsprängare. Det är även företagets skyldighet att se till att kraven och rutinerna efterlevs.

Företag som deltar i Auktoriserad Bergsprängare måste ha synligt positiv attityd till auktorisationsarbetet. Företaget måste aktivt marknadsföra Auktoriserad Bergsprängare mot egna personalen, beställare, leverantörer, övriga branschintressenter och allmänheten.

Företagsledningen måste ge personalen de resurser som krävs för att kunna bedriva arbetet i enlighet med Auktoriserad Bergsprängare. Företagsledningen måste aktivt kontrollera och stödja personalen så att uppställda kravpunkter nås.

Arbetsgivaren skall se till att riktlinjer och rutiner upprättas för ett fungerande kvalitets, miljö och arbetsmiljöarbete, och att dessa implementeras och efterlevs i företaget.

Företagsledningen är skyldig rapportera in alla nyanställda till BEF för att de ska kunna genomgå utbildning så fort tillfälle ges.

Företagsledningen och dess anställda är gemensamt ansvariga för att företaget följer de krav som Auktoriserad Bergsprängare innebär.

BEFs ansvar

BEFs föreningsstämma är genom stämmobeslut initiativtagarna till projektet Auktoriserad Bergsprängare.

BEF är ansvariga för auktoriseringen av företagen i Auktoriserad Bergsprängare och det är BEF som utfärdar auktorisationen. BEF ansvarar för det administrativa arbetet med Auktoriserad Bergsprängare, samt agerar stödresurs åt de auktoriserade företagen och tillhandahåller behövligt material.

BEF garanterar alla auktoriserade företag att de alltid är informerade och utbildade enligt de senaste föreskrifter och normer som gäller på marknaden.

BEFs ansvar är att finnas där som stödresurs. Företaget skall kunna rådfråga BEF hur man skall genomföra systematiseringen samt få hjälp med hur auktorisationspärmen skall användas. BEF skall vid behov besöka företaget som eftersökt hjälp med systematiseringsarbetet och upprättandet av rutiner.

BEF skall även tillhandahålla checklistor samt stödblanketter som företagen kan använda sig av för att uppfylla kraven för Auktoriserad Bergsprängare.

BEF ansvarar för att revision av företagen genomförs i enlighet med de krav som Auktoriserad Bergsprängare innebär.

Ekonomi och kostnader

Företaget är skyldigt att erlägga de avgifter som auktorisationen innebär. Utbildningen samt revision bekostas av företaget och regleras utefter företagets storlek.

Bilaga 1

Medlemskriterier

Allmänt

- Verksamheten skall bedrivas med iakttagande av gällande lagar och förordningar
- F-skattebevis skall innehas
- Tillfredställande försäkring gällande skada på person och egendom skall innehas
- Vid utförande av uppdrag hålla för ändamålet kompetent arbetskraft och fullgod utrustning
- Uppdragen skall utföras på ett fackmannamässigt sätt
- Utslag från Allmänna Reklamationsnämnden skall följas
- Alla medlemmar skall ha tagit del av BEF:s Kvalitets & Miljömanual
- Alla medlemmar skall ha tagit del av BEF:s etiska regler
- BEF:s värderingar kring säkerhet (ex Säker sprängning), ekonomi, kvalité, miljö och etik skall delas
- Alla medlemmar skall verka för att föreningen syns och marknadsförs på ett positivt sätt.

Etiska regler

Följande etiska regler för BEF är framtagna för att internt stärka arbetet med vår branschs utveckling till ett fördömde inom entreprenadbranschen och att externt uppmärksamma detta vilket bör ses positivt hos myndigheter, beställare och yrkesväljande ungdom.

Branschföredöme

Att inom vår bransch vara de företag som inom alla områden så långt som praktiskt möjligt vara ett fördömde och därmed påverka övriga aktörer.

Yrkesheder

Att i varje uppdrag utföra professionella lösningar med kvalitet, miljö och säkerhetstänkande i högsätet.

Affärsmannaskap

Att i dess positiva bemärkelse vara en affärsman och entreprenör som utvecklar verksamheten till fromma för alla involverade parter.

Svartarbete

Så kallat svartarbete får ej förekomma. Sveriges Byggingustriers och Byggnads riktlinjer inom ID 06 ska följas.

Långsiktiga relationer

Att prioritera långsiktiga affärsrelationer som baseras på öppenhet, ärlighet och engagemang från samtliga parter

Utveckling

Att driva utvecklingen inom branschen ur såväl det tekniska som humana perspektivet. Detta arbete skall ske i samarbete med våra partners och övriga branschintressenter.

Arbetsmiljö

God arbetsmiljö är också en förutsättning för framgångsrik personalrekrytering. Att följa gällande lagar och förordningar räcker inte för att attrahera nya medarbetare. Företaget ska verka för en drogfri arbetsmiljö.

Personalengagemang

Att vara medveten det faktum att grunden för ett företags framgång är engagerad och motiverad personal och att detta nås genom allas delaktighet.

Miljön

Att så långt som tekniskt och ekonomiskt möjligt ta ett ansvar för en långsiktig ekonomisk utveckling i samhället genom att visa miljöhänsyn.

Polycys

BEF har utformat kvalitet, miljö- och arbetsmiljöpolicy samt mål som ska ligga till grund för medlemsföretagens polycys. Det är varje arbetsgivares ansvar att upprätta en arbetsmiljöpolicy som beskriver hur ohälsa och olycksfall i arbetet skall förebyggas samt hur en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. I ett mindre företag kan handlingsplaner som beskriver de åtgärder som skall vidtas fungera som en arbetsmiljöpolicy. Se vidare AFS 2001:1.

Kvalitetspolicy

BEFs medlemsföretag skall utifrån befintliga lagar och krav, samt kvalitetshandboken, styra och kontrollera verksamheten med hjälp av kompetens och delegerat ansvar, med målsättning att göra rätt från början så att rätt kvalitet uppnås, minimera reklamationer och kostnader.

Miljöpolicy

BEFs företag följer alltid lagar och förordningar och strävar alltid efter förbättring avseende miljöhänsyn vid val av metoder, material, tjänster och transporter. Grunden för allt miljöarbete är kunskap och engagemang.

BEF:s miljöarbete grundar sig på Miljöbalkens allmänna hänsynsregler (kap 2) t.ex. kunskapskravet, försiktighetsprincipen och produktvalsprincipen

Arbetsmiljöpolicy

BEFs företag skall ha en god arbetsmiljö som kännetecken och alla i företagen tar ett personligt ansvar för arbetsmiljön. Detta medverkar till att medlemsföretagen blir attraktiva för anställda, kunder och partners.

Bilaga 2

För att kunna genomföra Auktoriserad Bergsprängare har BEF anställt en projektledare. Föredragen på utbildningen hålls av dels BEFs egen personal samt externa föreläsare. Revisionen sker genom en extern revisor.

BEF

Roland Netterlind VD

Sedan 2002 har Roland Netterlind arbetat som VD på BEF. Innan dess har han samlat på sig en gedigen erfarenhet av branschen. Efter fyraårigt tekniskt gymnasium där han läste till anläggningsingenjör började Roland sin karriär på SIAB (NCC) och jobbade där under 16 år och utförde alla typer av anläggnings- och industribyggnationer. Hans befattningar på SIAB var allt från utsättare till avdelningschef. Under åren 1986-1995 arbetade han på Ragn-Sells som avdelningschef med ansvar för fastigheter och uppbyggnadsavdelningen för industrifallshantering. Innan han sedan tog över rodret på BEF 2002 var han regionchef på Dalkia med ansvar för fastighetstekniska installationer och underhåll i komplexa fastigheter. Roland ingår i Rådet för Sprängteknisk Utbildning.*

Therese Storm Projektledare

Therese Storm är anställda på BEF som projektledare för Auktoriserad Bergsprängare. Therese har en bakgrund inom transportbranschen där hon jobbade som Procurement Specialist på UPS nordiska huvudkontor. Förutom anbudsprocesser ansvarade hon för utbildningen i det interna affärssystemet och koordineringen mellan olika instanser i Norden och Europa. Innan Therese började jobba inom transportbranschen har hon samlat på sig arbetslivserfarenhet genom en mängd olika diversejobb och har i grunden en utbildning som Friskvårdsterapeut. Therese är sekreterare i Rådet för Sprängteknisk Utbildning.*

Externa föreläsare

Stig Adolfsson

Stig Adolfsson har stor erfarenhet av arbetsmiljöfrågor efter sina 18 år på Arbetsmiljöverket. Han var ansvarig för föreskrifterna om spräng- och bergarbete. Under sina år på Arbetsmiljöverket deltog han under elva år som regeringsrepresentant i EU med arbete inom dessa branschområden. Stig har även deltagit i svårare olycksfallsutredningar. Med tre olika examina som gruvingenjör, skyddsingenjör och geolog har en gedigen kunskap om branschen. Han har även följt doktorandundervisningen i mineral kemi vid Uppsala universitet. Innan Arbetsmiljöverket arbetade han som gruvgeolog och planeringsingenjör vid Falu gruva på 1980-talet. I början av sin verksamhet arbetade han under en period på dåvarande Nitro Nobel i Gyttorp.

Michael Hermansson *Bergutbildarna AB*

Michael Hermansson har under åren med Nitro Nobel 1979 - 1987 och därefter i nära samarbete med andra sprängämnesleverantörer som Kimit AB och Allmex AB erhållit mycket gedigna kunskaper och erfarenhet av alla typer av civila sprängämnen och tändsystem. Han har även erfarenhet inom sprängteknisk rådgivning av alla slag för såväl gruvindustrin som anläggningsbranschen såväl i Sverige som internationellt under åren med Nitro Nobel.

Han driver idag BergUtbildarna AB som bedriver utbildning inom berg-, borrh- och sprängteknik.. BergUtbildarna AB har mer än 20 års erfarenhet av sprängteknisk rådgivning och konsultverksamhet.

BergUtbildarna AB är vidare av Byggnadsindustrins Yrkesnämnd godkänd utbildare av bergarbetare. De är också av Räddningsverket godkänd utbildare för ADR-intyg samt godkänd Säkerhetsrådgivare för ADR transporter. Mikael Hermansson ingår i Rådet för Sprängteknisk Utbildning.*

***Anmärkning:** Rådet för Sprängteknisk Utbildning är ett partsammansatt råd bestående av branschrepresentanter, myndigheter (Arbetsmiljöverket, MSB – Myndigheten för Samhälle och Beredskap samt Polismyndigheten) och utbildare. De ansvarar för utbildningsfrågor inom bergsprängningsbranschen och är bland annat ansvariga för kompetensbevis såsom sprängkort och borrhkort.

Revisor

Ingvar Bergh *Faveo projektledning*

Ingvar Bergh har 19 års erfarenhet som yrkesinspektör/arbetsmiljöinspektör för bygg och anläggningsbranschen. Han har haft tillsynsansvar för de flesta stora och mindre underjordarbeten i Stockholmsområdet från 1995 till 2008. Projekt som han har varit inblandad i är bland annat Käppalaverket, Arlandabanan, Mälarbanan, Södra Länken, Norrortsleden och Citybanan. I grunden är Ingvar Väg- och vattenbyggnadsingenjör där han tog sin examen 1971. Han har även arbetat 20 år som kommunal tjänsteman som driftingenjör på gatukontoret i Nacka kommun, fyra år som arbetsmiljöingenjör på före detta Bygghälsan samt två år som projektledare inom arbetsmiljö på Faveo projektledning där han för tillfället är aktiv.

Bilaga 3

Övergripande Kursplan – Heldag med produktionspersonal, kl. 07.30-16.30

07.30-07.50 (20 min)

Introduktion - Roland Netterlind/Therese Storm

Bakgrund och målsättning med Auktoriserad Bergsprängare.

07.50-09.20 (1,5 h)

Arbetsmiljö - Stig Adolfsson

Lagar och föreskrifter (AFS). Praktisk tillämpning.

15 min rast med fika

09.35-11.00 (1,5 h)

Systematiskt arbetsmiljöarbete inkl. riskbedömning - Stig Adolfsson

Lagstiftning. Praktisk tillämpning.

5 min bensträckare

11.05-11.30 (30 min - 20 min prov, 10 min genomgång av prov)

Prov och genomgång av prov - Arbetsmiljö

11.30-12.15 (45 min)

Lunch

12.15-13.00 (45 min)

Sprängning i tätort - Michael Hermansson

Bestämmelser och regler.

5 min bensträckare

13.05-13.50 (45 min)

Förvaring - Michael Hermansson

MSB – Förvaringsbestämmelser. Praktisk tillämpning.

5 min bensträckare

13.55-14.40 (45 min)

Transport ADR - Michael Hermansson

MSB – Förvaringsbestämmelser. Praktisk tillämpning.

15 min rast med fika

14.55-15.40 (45 min – 35 min prov, 10 min genomgång av prov)

Prov och genomgång av prov - Sprängning i tätort, Förvaring och transport

10 min bensträckare

15.50-16.20 (30 min)

Kundbemötande - Therese Storm

Mervärden som inte kostar. AB i praktiska arbetet.

Kurslitteratur:

Utbildningspärm med powerpoints

Relevanta AFS – ar

BEF:s KMA - Pärm

AB -04

AMA Anläggning 07

Dag med företagsledning/arbetsledning/administration, kl. 08.00-13.00 (eller 11.30-16.00 med start med lunch)

08.00-08.20 (20 min)

Introduktion och genomförande - Roland Netterlind/Therese Storm

Bakgrund och målsättning med Auktoriserad Bergsprängare. Säkerställa rutiner för det systematiska Arbetsmiljöarbetet.

08.20-08.50 (30 min)

Att driva företag - Roland Netterlind

Skattelagstiftning, arbetsgivaransvar, bolagsformer, ansvarsförsäkringar.

15 min rast med fika

09.05-10.05 (1h)

Implementering av Auktoriserad Bergsprängare - Roland Netterlind

Hur vi går tillväga för att genomföra denna Auktorisation. Vilka krav vi måste leva upp till. Revisioner.

5 min bensträckare

10.10-11.10 (1h)

Entreprenadjuridik – Roland Netterlind

Allmänna Bestämmelser, AB04 och ABT.

10 min rast

11.20-12.00 (40 min)

Säljteknik – Therese Storm

Hur säljer vi in vårt företag och vår service på bästa sätt?

12.00

Avslut med lunch

Kurslitteratur:

Utbildningspärm med powerpoints

Relevanta AFS-ar

BEF:sKMA-Pärm

AB -04

AMA Anläggning 07

BEF:s Entreprenadjuridikpärm

Bilaga 4

Provfrågor

STUDIEUPPGIFT INNEHAV OCH FÖRVARING

Du har nyligen blivit utsedd till förrådsföreståndare för ett nytt sprängämnesförråd i ditt företag. Du har gått en Grundkurs i sprängteknik och har ett giltigt sprängkort. Du vet att du kommer att förvara följande produkter i förrådet: Dynamit, Anfo, Detonerande stubin, Primers och stötvågssprängkapslar ty Nonel. Mängden sprängämne som behöver förvaras beräknas till 4 pallar, dvs ca 2.400 kg. Förrådet skall kunna användas även efter övergångsperioden. Besvara följande frågor:

- 1) Vad har produkterna för begärlighetsgrad enligt föreskrifterna?
- 2) Vilken typ av förråd krävs?
- 3) Vad har en föreståndare för ansvar?
- 4) Hur länge gäller övergångsbestämmelserna?
- 5) Vilka tillståndsansökningar måste göras? Till vilka myndigheter?

STUDIEUPPGIFT TRANSPORT AV EXPLOSIV VARA

Du är sprängarbas för ett sprängningsarbete vid ett vägbygge. Sprängämnesförrådet ligger 2 km från den pall som sprängs. Du behöver i snitt 2 pallar sprängämne per dag. Du kör ca 500 m på en länsväg innan du kommer in på arbetsplatsen. Besvara följande frågor:

- 1) Finns några kompetenskrav, och i så fall vilka, på den som skall köra sprängämnet från förrådet till sprängplatsen?
- 2) Finns några krav, och i så fall vilka, på det fordon du skall använda för transporten?
- 3) Kan du köra sprängkapslar tillsammans med sprängämnet på samma fordon? Om inte hur gör du då?
- 4) Fordonet är försett med orange skyltar fram och bak. Det är utrustat med brandsläckare, varningstrianglar, stoppklots. Krävs mer utrustning?
- 5) Vilka transporthandlingar måste du ha med på transporten?
- 6) Kan du förflytta sprängämnet ute på berget i skopan på en lastmaskin? Vilka regler gäller då?

STUDIEUPPGIFT SPRÄNGNING I TÄTORT

Du står som sprängarbas för ett sprängarbete inom detaljplan. Besvara följande frågor:

- 1) Behövs något särskilt tillstånd av polisen? Om så är fallet, vilka skall då kvittera sitt ansvar i detta tillstånd?
- 2) Krävs bygglov eller marklov för att få påbörja ett sprängningsarbete?
- 3) Vem ansvarar för normala ändringar i sprängplanen?
- 4) Vem ansvarar för att sprängjournal förs?
- 5) Finns några krav vad gäller avtäckning?

Arbetsmiljöfrågor

- 1. När skall en arbetsmiljöplan upprättas?**
- 2. Nämn fem orsaker till varför dola uppstår?**
- 3. När och till vem skall du göra en s.k. § 2 anmälan?**
- 4. Till vem, eller vilka, på din arbetsplats anmäler du förestående sprängning och/eller stenspräckning?**